

,

I 4, 76230 , : 054/611-800 , :054/620-300

**ИЗВЈЕШТАЈ О ОСТВАРЕЊУ ГОДИШЊЕГ ПЛАНА
ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ
СТРАТЕГИЈЕ РАЗВОЈА ОПШТИНЕ ШАМАЦ
- 2016 година -**

Шамац, јун 2017. године

САЖЕТАК

Планом имплементације за 2016. годину предвиђена је имплементација 62 пројекта укупне вриједности 18.960.729,00 КМ. У овој години имплементирано је укупно 25 што је 40,32% у односу на укупан број планираних пројеката, у вриједности од 16.554.636,00 КМ. Имплементирано је 6 једногодишњих пројеката, док је 19 вишегодишњег карактера.

Главна стратешка остварења у 2016. години постигнута су у санацији посљедица елементарне непогоде – поплаве која је задесила нашу општину у мају мјесецу 2014. године. Обнављана је инфраструктура када је ријеч о изградњи обалоутврда, реконструкцији насипа на ријеци Босни, санацији и реконструкцији јавних објеката, индивидуалних објеката за становање, модернизацији путне инфраструктуре, модернизацији електро мреже итд. Из области пољопривреде вршена је додјела земљишта у својини Републике Српске, санација штета насталих у поплави у пољопривредној производњи, изградњи био-гасне електране, унапређењу пољопривредне производње (подстицаји у пољопривредној производњи), те санација штета у привреди.

Од укупне финансијске вриједности реализованих пројеката у 2016. години која износи 16.554.636,68 КМ, из властитих средстава издвојено је 685.350,02 КМ (4,14 %), а из екстерних извора 15.869.286,66 КМ (95,86%).

Стање по секторима је сљедеће. У **сектору економског развоја** планирано је да се у 2016. години имплементира **22** пројекта. У оквиру овог сектора имплементирано је укупно 2 пројекта планираних стратегијом развоја. У **сектору друштвеног развоја**, планирана је имплементација **24** пројекта, а имплементирано је 14 пројеката планираних стратегијом развоја. У **сектору заштите и унапређења животне средине**, планирано је да се имплементира **16** пројеката, а имплементирано је **9** пројеката планирана стратегијом развоја. Када је ријеч о укупном остварењу стратешких и секторских циљева, на основу броја и структуре имплементираних пројеката може се закључити да се они неравномјерно остварују, односно да се први и трећи стратешки циљ у већој мјери остварује у односу на други стратешки циљ.

Усљед недостатка финансијских средстава и стања у којем се наша општина Шамац у току и послје елементарне непогоде - поплаве, у извјештајном периоду **нису имплементирани** неки кључни пројекти из Плана имплементације за 2016. годину као што су: (1) Израда просторног плана општине, (2) Селективно прикупљање отпада, (3) Изградња нових и адаптација постојећих објеката за тов јунади, свиња и перади, (4) Линија за емајлирање, услед чега нису постигнути планирани резултати и остварен очекивани прогрес у извјештајном периоду. Имплементација наведених пројеката ће бити планирана у наредном планском периоду (2016-2020 година).

Имајући у виду све наведено, неопходно је: (1) израдити План имплементације за наредну годину у складу са имплементацијским капацитетима јединице локалне самоуправе и израдити план капиталних инвестиција, (2) кориговати буџете појединих пројектних приједлога у плану имплементације; (3) идентификовати приоритете у оквиру плана имплементације; (4)

извршити измјену дијела пројектних индикатора како би се омогућило мјерење степена имплементације плана и (5) Кадровски, материјално и технички оспособити тек успостављену организациону јединицу (ЈУР), чији је задатак између осталог и праћење имплементације стратегије развоја.

УВОД

Циљ овог извјештаја јесте да се свим заинтересованим актерима на реалан и објективан начин представе остварења акционог (годишњег) плана имплементације Стратегије развоја општине Шамац за 2016. годину. На основу извршене анализе кључних резултата и оствареног прогреса са једне стране, те уочених тешкоћа у погледу имплементације са друге стране, у извјештају су дате препоруке и корективне мјере које се требају узети у разматрање у наредном периоду имплементације стратегије развоја.

Ревидована Стратегија развоја Општине Шамац 2016-2020 година је усвојена на сједници Скупштине општине Шамац 07.07.2016. године а исту је урадио Развојни тим општине Шамац у оквиру Пројекта интегрисаног локалног развоја (ИЛДП), који представља заједничку иницијативу Швајцарске агенције за развој и сарадњу (СДЦ) и Развојног програма Уједињених нација (УНДП). Техничку подршку Развојном тиму у склопу овог пројекта пружио је Развојни програм уједињених нација (УНДП).

Стратегија развоја је кључни стратешко - плански докуменат општине Шамац, који треба да подстиче будући раст и развој заједнице. Стратегија развоја има у виду друштвену и економску сферу, али и аспекте заштите и унапријеђења животне средине и простора. Стратегија је развијена да буде оквир дефинисања заједничких циљева, подстицања локалних снага, али и одговор на изазове будућег развоја општине и свеукупног живота у њој.

У фокусу овог Извјештаја је имплементација стратегије развоја општине Шамац за 2016. годину, али ће такође бити упоредно представљени и кумулативни показатељи имплементације стратегије развоја у периоду 2011 – 2016 година . Носилац израде Извјештаја је Служба за локални економски развој, пољопривреду и село - координатор ОРТ-а и ужи круг чланова ОРТ-а (начелници ресорних одјељења и шефови служби). Подаци који су кориштени приликом израде Извјештаја прикупљени су од стране начелника ресорних одјељења, шефова ресорних служби, рачуноводства, вођа секторских радних група и координатора пројеката.

СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ И ПРИОРИТЕТИ

Ревидованом Стратегијом развоја општине Шамац за период 2016 – 2020 година, дефинисана је слџдећа визија општине Шамац: **„Шамац, развијено погранично лучко мјесто, са јединственим природним и духовним богатством и традицијом пољопривредних газдинстава, представља дестинацију за угодан и здрав живот“**. У стратешком менаџменту визија се тиче циљева који су најшире дефинисани, генерални и свеобухватни. Визија описује намјере за будућност, без спецификације средстава која су неопходна да би се постигли жељени резултати.

Стратегијом развоја такође су дефинисана 3 стратешка циља са њима припадајућим секторским циљевима, како слиједи:

Стратешки циљ 1 (СЦ1): „Развијена локална привреда, нарочито пољопривреда, те повећана ефикасност јавне управе“. Индикатори праћења напретка, односно индикатори путем којих ће се евидентирати утицај стратешког циља су буџет општине Шамац по становнику, број запослених у привреди и пољопривреди и број пољопривредних газдинстава.

Стратешки циљ 2 (СЦ2): „Остварен квалитетан ниво живљења“. Индикатори праћења напретка, односно индикатори путем којих ће се евидентирати утицај стратешког циља су број ученика у средњим школама, број повријеђених и смртно страдалих од природних и других опасности, износ штета на имовини, животној средини и инфраструктури, број здравствених услуга, те број чланова у спортским, културним и невладиним удружењима.

Стратешки циљ 3 (СЦ3): „Просторно, плански и инфраструктурно изграђена општина са израженом бригом за заштиту животне средине“. Индикатори праћења напретка, односно, индикатори путем којих ће се евидентирати утицај стратешког циља су проценат становништва обухваћеног савременим комуналним услугама и број бесправних објеката на подручју општине Шамац.

Стратешки циљ 1: “Развијена локална привреда, нарочито пољопривреда, те повећана ефикасност јавне управе“

Секторски циљеви :

- 1.1 Ојачати сектор пољопривреде,
- 1.2 Развити привреду општине Шамац.

Стратешки циљ 2: „Остварен квалитетан ниво живљења“

Секторски циљеви:

- 2.1 Побољшати сигурност грађана од природних и других опасности,
- 2.2 Побољшати квалитет и инфраструктуру у сектору образовања,
- 2.3 Унаприједити обим и квалитет услуга у сектору здравства,
- 2.4 Потицати и развијати спортско - културне и активности невладиних организација.

Стратешки циљ 3: "Просторно, плански и инфраструктурно изграђена општина са израженом бригом за заштиту животне средине“

Секторски циљеви:

- 3.1. Унаприједити управљање простором, природним и културно - историјским наслеђејем,
- 3.2. Успоставити функционалан и економски одржив систем пружања комуналних услуга,
- 3.3. Смањити потрошњу енергије у јавним објектима.

Приоритет у 2016. години био је усмјерен ка рјешавању питања и посљедица насталих елементарном непогодом – поплавом, која је погодила ову општину у мају мјесецу 2014.

године (санација штета и успостављање основних функција привредног, јавног и невладиног сектора), у економском сектору, у фокусу су била питања унапређења људских ресурса и адекватних мјера социјалне заштите, развој привреде са посебним нагласком на унапређење пољопривреде и привреде, занатско-предузетничке дјелатности у унапређењу малих и

средњих предузећа, те изградња техничке инфраструктуре и очување здраве животне средине. Као посебно наглашен фокус Општине Шамац у 2016.години је: унапређење инфраструктуре, материјалних и техничких ресурса, као и кадровско унапређење и разрађивање механизма који ће помоћи да се задржи едуковани кадар.

Табела 1. Збирни преглед броја предвиђених и имплементираних пројеката по секторима за 2016.годину

Сектори	Број предвиђених пројеката	Број имплемент.
Економија	22	2
Друштво	24	14
Екологија	16	9
Укупно:	62	25

Табела 2. Збирни преглед имплементираних пројеката у 2016. години са пројектованим изворима финансирања

Сектори	Пројектовани извори финансирања(КМ)		Укупан финансијски оквир (КМ)
	Буџет општине	Екстерни извори	
Економија	151.959,50 КМ	7.445.200,00 КМ	7.597.159,50 КМ
Друштвени	277.077,80 КМ	1.525.409,77 КМ	1.802.487,57 КМ
Екологија	256.312.70 КМ	6.898.676,89 КМ	7.154.989,59 КМ
Укупно:	685.350,02 КМ	15.869.286,66 КМ	16.554.636,68 КМ

ПРЕГЛЕД ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ

У току 2011., 2012., 2013., 2014. и 2015. године имплементирано је укупно 158 пројеката укупне вриједности од 55.430.598,00 КМ (4.239.462,81 КМ у 2011. години, 2.724.405,76 КМ у 2012. години, 8.384.422,00 КМ у 2013. години, 14.160.890,00 КМ у 2014. и 25.921.418,00 КМ у 2015. години).

Од укупно планираних 255 пројеката који су по плану требали да се имплементирају у 2011., 2012., 2013., 2014. и 2015. години, код 48 пројеката дошло је до помјерања имплементације за неки наредни период. Разлог за одлагање имплементације великог броја пројеката с једне стране јесте недостатак властитих средстава у буџету општине за реализацију пројеката и увијек присутна неизвјесност и несигурност када је у питању обезбјеђење средстава из екстерних извора, док је са друге стране имплементирано доста пројеката који нису били планирани планом имплементације посебно за 2014. и 2015.годину. ОПТ је анализом финансијског дијела имплементације дошао до закључка да финансијске пројекције за велики број пројеката нису биле прецизне, односно да су биле прецијењене, те да у наредном периоду том аспекту треба реалније приступити. Из упоредних показатеља броја планираних и реализованих пројеката се види да је у анализираном периоду имплементирано чак 46,52 % пројеката који нису били планирани стратегијом развоја што свакако наводи на закључак нереалног планирања с једне стране, а са друге стране значајан број пројеката је имплементиран из разлога што је исказана потреба за санацију штета насталих поплавом.

Планом имплементације за 2016. годину констатовано је да је наведеним планом предвиђена имплементација 62 пројекта укупне вриједности 18.960.729,00 КМ. Од тога, имплементирано је укупно 25 пројеката, што је око 40,32 % у односу на укупан број планираних пројеката, у вриједности од 16.554.636,68 КМ (87,31 % у односу на пројектовани финансијски оквир). Од укупне финансијске вриједности реализованих пројеката у 2016. Години, која износи 16.554.636,68 КМ, из властитих средстава издвојено је 685.350,02 КМ (4,14%), а из екстерних извора 15.869.286,66 КМ (95,86%).

Синтеза постигнутих резултата у сектору економског развоја:

У сектору економског развоја, планирано је да се у 2016. години имплементира 22 пројекта укупне вриједности од 9.221.400,00 КМ, од чега је учешће Општине 179.900,00 КМ. У оквиру овог сектора имплементирано је укупно 2 пројекта (9,09 % од укупно планираних пројеката) укупне вриједности 7.597.159,50 КМ (82,39 % у односу на пројектовани финансијски оквир). Од укупне финансијске вриједности реализованих пројеката у овом сектору у 2016. години која износи 7.597.159,50 КМ, из властитих средстава издвојено је 151.959,50 КМ (2,00%), а из екстерних извора 7.445.200,00 КМ (98,00%).

У току 2016. године у сектору економског развоја, а у складу са Стратегијом развоја и одређеношћу руководства општине Шамац, значајно мјесто заузимају пројекти из области развоја пољопривреде и села, руралног развоја и унапређења пољопривредне производње, а што се огледа кроз реализацију пројеката: Санација штета насталих елементарном непогодом - поплавом у пољопривреди, подстицаја у пољопривредној производњи, подстицаја за пластеничку производњу, израда базе података о стању пољопривредних ресурса, привођење намјени земљишта у својини Републике Српске (идентификација, концесија, закуп), реализацијом пројеката: Подршка привредном сектору, малим и средњим предузећима, санација штета насталих елементарном непогодом - поплавом, пројектовање и развој индустријске зоне, обезбјеђени су услови за развој малих и средњих предузећа те обезбјеђени предуслови за њихово оснивање и рад под повољнијим условима. Комунална инфраструктура у руралном подручју општине унапријеђена је и значајно побољшана кроз реализацију пројеката: модернизација путне инфраструктуре у руралном подручју, проширење водоводне мреже, модернизација електро мреже у руралном подручју сл. Израдом документа „Инвестициони сажетак“, презентацијом потенцијала општине Шамац, обезбијеђене су информације потенцијалним инвеститорима (домаћим и страним) о свим потенцијалима који им се нуде и могућностима за будућа улагања и запошљавања на подручју општине.

Синтеза постигнутих резултата у сектору друштвеног развоја:

У сектору друштвеног развоја, планирано је да се у 2016. години имплементира 24 пројекта укупне вриједности од 3.503.829,00 КМ, од чега је учешће Општине 214.660,00 КМ. У оквиру овог сектора имплементирано је 14 пројеката (58,33% од укупно планираних пројеката) укупне вриједности реализованих пројеката 1.802.487,57 КМ (51,44% у односу на пројектовани финансијски оквир).

Од укупне финансијске вриједности реализованих пројеката у овом сектору у 2016. години која износи 1.802.487,57 КМ, из властитих средстава издвојено је 277.077,80 КМ (15,37%), а из екстерних извора 1.525.409,77 КМ (84,63 %).

У току 2016. године кроз реализацију и имплементацију пројеката у сектору друштвеног развоја дошло је до значајног унапређења општих услова за живот грађана општине Шамац са нешто израженијим побољшањем услова живота грађана који живе у руралним подручјима општине, санацијом и реконструкцијом школских објеката, реконструкцијом објеката здравствених и јавних установа, санацијом штета насталих елементарном непогодом – поплавом, а што је резултат изградње и реконструкције домова културе, изградње, реконструкције и санације школских објеката и здравствених установа, унапређење социјалне укључености дјецe и омладине, санација индивидуалних стамбених објеката оштећених поплавом, изградња и реконструкција објеката за спорт и културу, реконструкција стадиона ФК „Борац“ Шамац, реконструкција Кино сале Шамац итд.

Реализацијом пројеката обнове стамбеног фонда и инфраструктуре оштећене поплавом на подручју општине и пројекта против -минско дјеловање на подручју општине, обезбијеђени су бољи услови за живот становништва те значајно унапријеђена безбиједност грађана. Реализацијом пројеката реконструкције и санације културно вјерских и спортских објеката живот грађана је значајно унапријеђен.

Синтеза постигнутих резултата у сектору заштите и унапређења животне средине:

У сектору унапређења животне средине, планирано је да се у 2016. години имплементира 16 пројеката укупне вриједности од 6.235.500,00 КМ, од чега је учешће Општине 319.500,00 КМ. У оквиру овог сектора имплементирано је укупно 9 пројеката (56,25 % од укупно планираних пројеката) укупне виједности 7.154.989,59 КМ (114,75 % у односу на пројектовани финансијски оквир). Од укупне финансијске вриједности реализованих пројеката у овом сектору у 2016. години која износи 7.154.989,59 КМ, из властитих средстава издвојено је 256.312,70 КМ (3,58%), а из екстерних извора 6.898.676,89 КМ (96,42%).

У сектору заштите животне средине, значајан допринос унапређењу и заштити животне средине допринијела је реализација пројеката: проширење и реконструкција водоводне мреже, изградња водоторња, чишћење колекторске мреже, санација стамбених објеката индивидуалног становања оштећених поплавом, Уништавање инсеката – комараца, уништавање свих врста глодара, те остварење стратешког и секторских циљева који се односе на сектор заштите животне средине. Реализацијом дијела пројеката проширење водоводне и канализационе мреже, уређење инфраструктуре у градском подручју (реконструкција улица – тротоара, уређење гробаља) остварена су значајна унапређења и заштита животне средине те обезбијеђени услови за економски раст заједнице у наредном периоду.

Реализовани пројекти по имплементацијским партнерима

Носилац имплементације свих пројеката из Стратегије развоја у 2016. години била је општина Шамац, односно службеници Општинске управе општине Шамац као координатори

конкретних пројеката. С обзиром на ограничене имплементацијске капацитете пословног и невладиног сектора, општина Шамац није имала партнере у имплементацији пројеката.

Кључни резултати и остварени прогрес

Општина Шамац је крајем мјесеца децембра 2016. године извршила анализу имплементације пројеката или мјера за текућу годину, на Т1 - обрасцима, који су као алат обезбјеђени у оквиру друге фазе ИЛДП пројекта, који имплементира УНДП са партнерским општинама у БИХ. На основу свих прикупљених и обрађених података о имплементацији пројеката у извјештајном периоду може се закључити да се годишњи резултати рада огледају првенствено у изграђеној, санираној и реконструисаној инфраструктури оштећеној поплавом, модернизација путне инфраструктуре у руралном подручју општине, санацији и реконструкцији јавних објеката (здравствених, образовних, културних и социјалних), санацији и реконструкцији стамбених објеката индивидуалног становања, санацији штета на привредним објектима, санацији штета у пољопривреди, модернизацији електро - мреже у руралном подручју, привођење намјени земљишта у својини Републике Српске, уређење предузетничке зоне, пројектовање и развој индустријске зоне, пројекат против - минско дјеловање на подручју општине).

У складу са тим, остварен је и одређени прогрес у односу на сет секторских циљева, преваходно економског и друштвеног сектора који се ослањају на развој инфраструктуре. Међутим, **пројекти који су имплементирани у 2016. години само дјелимично доприносе остварењу постављених стратешких циљева.** С обзиром да су дефинисани пројектни и други индикатори често тешко мјерљиви тешко је прогрес приказати на квантитативан, односно мјерљив начин, па би у наредном периоду **требало размотрити могућност редефинисања постављених индикатора.** Акционим планом за 2016. годину, планирана је имплементација 62 пројекта, имплементирано је 25 пројеката који су планирани акционим планом. Реализација нових пројеката значајно је допринијела остварењу стратешких циљева. Посебно је изражен значај оних пројеката кроз реализацију хитних мјера и мјера санације штета насталих елементарном непогодом – поплавом, те оспособљавање и стављање у функцију Јавних установа (школа, здравствених, културних и спортских установа, установа дјечије и социјалне заштите, невладиних организација). Реализацијом нових пројеката остварен је значајан допринос у остварењу циља санације штета настале поплавом на објектима комуналне инфраструктуре, привреди и пољопривреди те кроз реализацију пројеката, мјера и активности обезбјеђени су основни предуслови за наставак привредне активности.

Осврт на генералне макроекономске индикаторе

Општина Шамац у Републици Српској, како по територији (172,8 км²), тако и по броју становника (19 041, званични подаци Завода за статистику) а на основу степена развијености сврстана је у неразвијене општине. Кретање важних макро економских показатеља у претходне три године, који се односе на општину Шамац, представљени су у наредној табели:

Година	2013	2014	2015
Број запослених	2.045	1.926	1923
Нето плате	725,00	789,00 КМ	762,00 КМ

Вертикална усклађеност и међусобни утицај секторских пројеката

Буџет општине Шамац за 2016. годину је остварен у износу 6.792.909,00 конвертибилних марака, док је остварени буџет у 2015. години износио 6.995.000,00 КМ, а у 2014. години 7.265.000,00 КМ. С обзиром да из властитих средстава нисмо у могућности значајније финансирати развој локалне заједнице, имплементација пројеката дефинисаних у стратегији развоја условљена је у највећој мјери обезбјеђењем финансијских средстава из екстерних извора, углавном са виших нивоа власти и финансирања из међународних фондова. Тако је, од укупне финансијске вриједности реализованих пројеката у 2016. години која износи 16.554.636,68 КМ, из властитих средстава издвојено 685.350,02 (4,14%), а из екстерних извора 15.869.286,66 КМ (95,86%).

Иако у току 2016. године није имплементиран значајно велики број пројеката планираних акционим планом имплементације за 2016. годину (62 пројеката) имплементирани су пројекти који су значајано утицали на реализацију планираних активности и остварење секторских а и стратешких циљева а који су нови пројекти у односу на планове ранијих година. Сви нови пројекти су имплементирани као пројекти који су имали за циљ санацију штета насталих елементарном непогодом – поплавом (санација и реконструкција школских, здравствених и социјалних установа, санација и реконструкција објеката комуналне инфраструктуре те објеката колективног и индивидуалног становања), ипак дио њих свакако има и одређени међусекторски утицај. То су прије свега пројекти који се односе на модернизацију-реконструкцију комуналне инфраструктуре, санацију и реконструкцију јавних објеката, подршка и унапређење привреде и производње у пољопривреди.

Током 2016. године имплементиран је значајан број пројеката за чију реализацију је готово цјелокупан износ средстава обезбјеђен из виших нивоа, међународних фондова. Као на примјер пројекти: изградња биогасне електарне, проширење и реконструкција водоводне мреже (дио), изградња водоторња, производња пелетираног стајњака (дио), реконструкција стадиона ФК „Борац“ Шамац, изградња паркинга простора испред ЈУ Дом здравља Шамац, фискултурна сала ОШ Шамац).

Осврт на Институционалне капацитете Општине

Општинска управа Шамац је мала, флексибилна и спремна на промјене, односно побољшања. У оквиру организационе структуре егзистирају четири одјељења, четири стручне службе и два одсјека. Послови релевантни за имплементацију стратегије развоја су подијељени између једне службе и једног одјељења (Одјељења за привреду и Службе за локални економски развој пољопривреду и село), али и Начелника и Замјеника Начелника општине.

Одјељења у оквиру општинске управе врше активности везане за појединачне секторе које обухватају оквиром своје надлежности. Постојећим организацијским рјешењем надлежности за послове и задатке везане за имплементацију стратегије развоја су обједињене у оквиру Службе за локални економски развој пољопривреду и село, чиме је цјелокупан процес координације планирања, спровођења, праћења и вредновања стратешких планова углавном у надлежности исте.

Имплементацијски капацитети социо - економских партнера, невладин, пословни сектор и други актери су нажалост скромни, тако да је могућност међусобне сарадње и привлачења додатних средстава за реализацију стратегије развоја минимална.

ЗАКЉУЧЦИ И ПРЕПОРУКЕ

Имајући у виду све наведено у анализи, неопходно је:

- изградити План имплементације за наредну годину на реалнијим основама у складу са имплементацијским капацитетима локалне управе (кадровски, материјални и финансијски), имајући при томе на уму обим имплементације из претходног планског периода,
- у буџету Општине, планирати посебну позицију за суфинансирање пројеката,
- урадити План капиталних инвестиција за 2017. годину,
- кориговати буџете појединих пројектних приједлога у Плану имплементације како би разлика између пројектованог и оствареног буџета била што мања,
- идентификовати приоритете у оквиру плана имплементације,
- извршити измјену дијела пројектних индикатора како би се омогућило мјерење степена имплементације Плана.

ОБРАЂИВАЧ:

Служба за локални економски развој,
пољопривреду и село
мр Предраг Неђић, дипл. екон.

ПРЕДЛАГАЧ:

НАЧЕЛНИК ОПШТИНЕ
Ђорђе Милићевић, дипл. екон.